

Topíme plynem, jezdíme na benzín a naftu – a přitom si často ani neuvědomujeme, jak strategické tyto suroviny jsou. V posledních letech přitom došlo v jejich dodávkách k výrazným změnám.

Přečtěte si dva novinové články z roku 2025. Ke každému z nich najdete níže osm tvrzení. Mezi nimi jsou vždy dvě nesprávná - najdete je a opravte. Ve všech případech stačí změnit pouze jedno slovo.

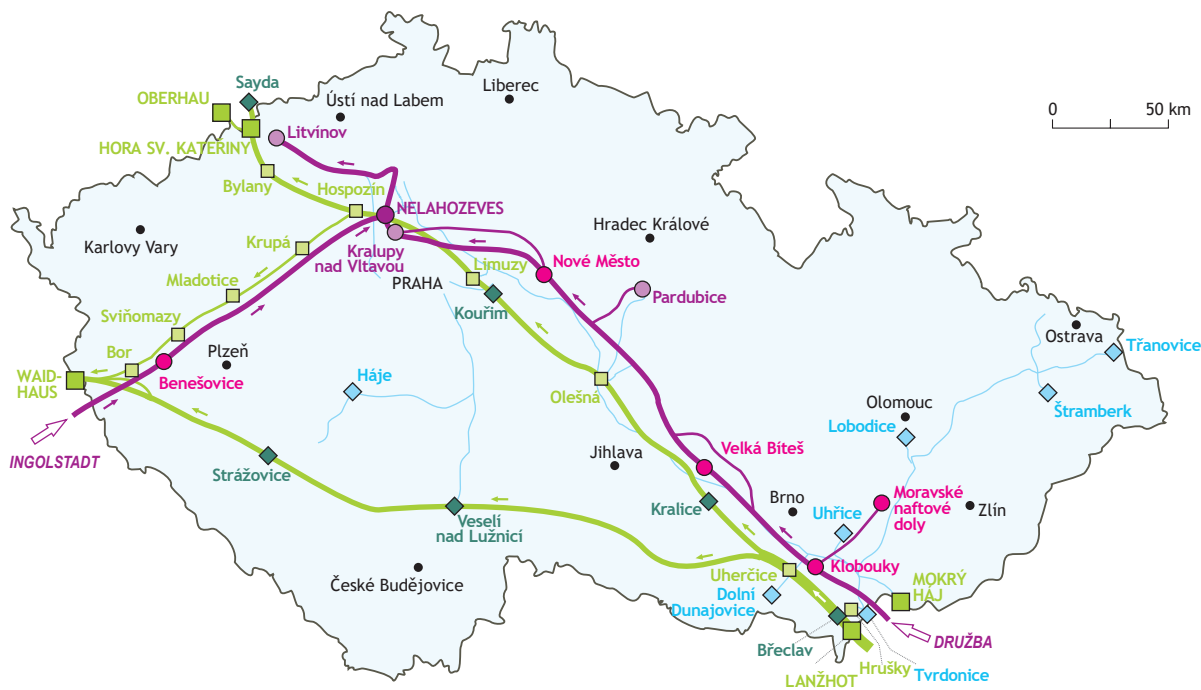
Ruský plyn už přes hranice neproudí. Putin přichází o nástroj k vydírání Česka

1. Česká republika byla před rokem 2022 z hlediska dodávek zemního plynu zcela závislá na Rusku.
2. Ruský plyn k nám dříve proudil plynovody přes Ukrajinu.
3. LNG je zkratka pro Liquefied Natural Gas, tedy zkapalněný zemní plyn.
4. LNG je do evropských přístavů přivážen zejména z USA a Kataru.
5. Nejvíce plynu k nám nyní proudí přes hlavní předávací stanici na Hoře svaté Kateřiny v Krkonoších.
6. Před zimou 2022 ruský Gazprom záměrně zdržoval dodávky a způsobil propad cen plynu.
7. Česko nyní může plyn snadno nahradit dodávkami přes Německo nebo z Norska.
8. Odklon od ruského plynu znamená ztrátu důležitého geopolitického nástroje pro Vladimira Putina.

Do ČR poprvé v historii neproudí ruská ropa

9. Roku 2025 přestala do Česka úplně proudit ruská ropa, což se stalo poprvé od spuštění ropovodu Družba v 60. letech 20. století.
10. Transalpský ropovod (TAL) do Česka přivádí ropu z chorvatského přístavu Terst.
11. Po transportu přes Německo se ropa uskládá v Centrálním tankovišti ropy v Nelahozevsi.
12. Rafinérie Litvínov dříve nebyla technologicky připravená zpracovávat neruskou ropu.
13. Ropovod TAL umožní dovoz až 8 milionů tun ropy ročně, což pokrývá domácí spotřebu z poloviny.
14. Do rafinerie v Kralupech nad Vltavou proudí ropa z tankerů kotvících v Terstu již od 90. let.
15. Do roku 2024 tvořila ruská ropa téměř polovinu spotřeby v Česku.
16. Ukončení závislosti na ruské ropě je jeden z klíčových kroků k energetické nezávislosti Česka.

Na mapě České republiky vyhledejte a zvýrazněte alespoň šest geografických prvků zmíněných v textech. Použijte různé barvy k odlišení prvků souvisejících s dopravou ropy a těch, které se týkají dopravy zemního plynu.

Ruský plyn už přes hranice neproudí. Putin přichází o nástroj k vydírání Česka (07.01.2025)

Pokud po vládě Petra Fialy (ODS) zůstane nějaký trvalý odkaz, bude jím odstránění Česka od závislosti na ruské ropě a zemním plynu. Před začátkem ruské agrese vůči Ukrajině 24. února 2022 Česko u plynu stoprocentně záviselo na ruském Gazpromu, přes polovinu dodávek ropy zajišťoval další ruský státní koncern Rosněft.

Od ledna (2025) ale Ukrajina udělala to, před čím již dlouho varovala, tedy zastavila tranzit ruského plynu. Investice do alternativ podpořené vládou však umožňují Česku odebírat od jiných dodavatelů. Statistické sledování objemu ruského plynu na předávací stanici v Lanžhotě na jižní Moravě oproti Hoře svaté Kateřiny v Krušných horách patřilo v poslední době k oblíbené „kratochvíli“ některých analytiků. Bylo zřetelné, že Česko už není na dovozu ruského plynu existenčně závislé jako před rokem 2022. A že ho může kdykoliv objemově nahradit dovozy zkapalněného LNG ze Spojených států, Kataru či dalších zemí nebo dodávkami přes plynovody z Norska, které k nám právě přes stanici na Hoře svaté Kateřiny proudí.

Symbolem odklonu od ruského plynu byl v červenci 2022 krok společnosti ČEZ, jež si s podporou státu pronajala podíl na kapacitě LNG terminálu v nizozemském Eemshavenu. A může do něj ročně přivést v přepočtu 1,5 miliardy kubíků plynu ze zkapalněných dodávek převážněných LNG tankery. V listopadu 2023 také ČEZ získal podíl na budoucích dodávkách do terminálu v německém Stade u přístavu Hamburk, jenž bude v provozu v roce 2027. Zde jde o dvě miliardy metrů krychlových, což je necelá třetina roční spotřeby Česka.

Nástroj k vydírání přestal fungovat

Stojí za připomenutí, že Gazprom už od poloviny roku 2021 vědomě vytvářel nejistotu ohledně dodávek plynu a rozkýval ceny této komodity. Rusko před zimou také cíleně nenaplnilo jím v Evropě kontrolované zásobníky plynu, což lze zpětně vidět jako přípravu na vydírání Evropy a zvláště Německa, jež skrze plynovod Nord Stream dováželo nejvíce ruského plynu.

Podobně jako měl chlad v zimě 2022/2023 v přáních Rusů hrozit celé Evropě. Alespoň podle představ tvůrců reklamy Gazpromu „Zima bude tvrdá“. Ta se objevila v době, kdy ruský státní koncern několikrát z „technických důvodů“ přerušil dodávky plynu do Evropy a vyvolal cenové otřesy (v srpnu se tak za MWh plynu platilo i přes 300 eur), protože velká část kontinentu včetně Česka tehdy ještě neměla k ruskému plynu alternativu. Podobné hry ukončily 26. září 2022 podmořské výbuchy, které vyřadily z provozu hlavní plynovod Nord Stream 1 s kapacitou 55 miliard kubíků plynu ročně. S postupným zprovozněním plovoucích LNG terminálů a teplým počasím se ale situace uklidnila a cena se dostala do přijatelnějších mezí.

ZENKLER, Petr. Ruský plyn už přes hranice neproudí, ropa skončí v červnu. Putin tak přijde o nástroj k vydírání Česka. Online. Hospodářské noviny. 2025. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c/1-67541140-rusky-plyn-uz-pres-hranice-neproudí-ropa-skonci-v-cervnu-putinuv-rezim-tak-prijde-o-nastroj-k-vydirani-ceska>. [cit. 2025-07-25]. Zkráceno, upraveno.

Do Česka poprvé v historii neproudí ruská ropa (17.04.2025)

Nelahozeves (Mělnicko) - Do České republiky poprvé v historii neproudí ruská ropa, rozšíření západního ropovodu TAL je hotové. Česko je po více než 60 letech nezávislé na ropovodu Družba. První zvýšené dodávky ropy dorazily z tankoviště v Terstu na Centrální tankoviště ropy v Nelahozevsi, odkud zamíří do litvínovské rafinerie. Novinářům to dnes řekli premiér Petr Fiala, ministr financí Zbyněk Stanjura a generální ředitel MERO ČR Jaroslav Pantůček v Centrálním tankovišti ropy Nelahozeves. Z ropovodu Družba neproudí ropa do ČR už několik týdnů. Litvínovská rafinerie je nově na přechod na neruskou ropu technologicky připravená, uvedl Orlen Unipetrol, největší rafinérská a petrochemická společnost v Česku, která se zaměřuje na zpracování ropy a na výrobu, distribuci a prodej pohonných hmot a petrochemických produktů, zejména plastů a hnojiv. Ropu z tankerů přiváženou do Terstu, odkud po vyložení teče ropovodem TAL, už od druhé poloviny 90. let využívá menší rafinerie v Kralupech nad Vltavou zaměřená na pohonné hmoty.

ČR může nově ze západních ropovodů čerpat až osm milionů tun ropy ročně, což zcela pokryje spotřebu rafinerií v Česku. "Dokončili jsme další krok na cestě k naší energetické nezávislosti," oznámil premiér. Doplnil, že je tím posílená energetická bezpečnost, protože dosavadní závislost na ruských dodávkách ČR činila zranitelnou.

Podle Pantůčka ČR poprvé využívá zvýšení kapacity ropovodu TAL v ostrém provozu. "První navýšené dodávky neruské ropy dorazily z italského přístavu v Terstu na Centrální tankoviště do Nelahozevsi ve středu. Už dnes odpoledne začne MERO ČR ropu přepravovat jejímu vlastníkov, tedy společnosti Orlen Unipetrol, do rafinerie v Litvínově," řekl ředitel MERO ČR. Na přechod dodávání ropy je rafinerie připravená. V minulých letech tvořily dodávky přibližně 50 procent ruské ropy a 50 procent neruské. O uskutečnění projektu nazvaného TAL-PLUS, který zajistil zvýšenou přepravní kapacitu evropského ropovodu TAL, rozhodla česká vláda v listopadu 2022. Reagovala tím na ruskou invazi na Ukrajinu v únoru 2022. Technické práce byly spuštěny v květnu 2024.

Transalpinský ropovod TAL existuje od roku 1967 a nyní se poprvé dostane na maximální výkony, na které byl projektován. Začíná v italském Terstu, pokračuje do Rakouska a Německa. Ropovod Družba začal v tehdejší Československu fungovat v roce 1962, loni do ČR dodal 2,7 milionu tun ropy, což představovalo 42 procent celkového objemu.

Do ČR poprvé v historii neproudí ruská ropa. Online. ČTK České noviny. 2025. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/do-cr-poprve-v-historii-neproudí-ruska-ropa/2662288>. [cit. 2025-07-25]. Zkráceno.

Spojte názvy míst a pojmů zleva s jejich vysvětlením vpravo tak, aby odpovídaly informacím z článků o potrubní dopravě. Nakonec opět můžete použít různé barvy k odlišení prvků souvisejících s dopravou ropy a těch, které se týkají dopravy zemního plynu.

1. Družba	a. Město blízko Prahy s rafinérií, která už od 90. let zpracovává převážně neruskou ropy z Terstu na pohonné hmoty.
2. Hora svaté Kateřiny	b. Jeden z hlavních světových vývozců zkapalněného zemního plynu (LNG), který nově proudí i do Česka.
3. IKL	c. Přeshraniční stanice na jihu Moravy, kterou dříve přicházel do Česka ruský zemní plyn.
4. Katar	d. Místo s centrálním tankovištěm ropy, kam proudí ropa ropovodem TAL z přístavu v Terstu přes německý Ingolstadt
5. Kralupy nad Vltavou	e. Země, která dříve ovládala většinu dodávek plynu a ropy do Česka a tuto závislost geopoliticky využívala.
6. Lanžhot	f. Dlouholetý ropovod z Ruska, který přiváděl ropy do Česka; dnes je jeho využití ukončeno.
7. Litvínov	g. Místo v Krušných horách, přes které do Česka proudí zemní plyn (nejen) z Norska.
8. Nelahozeves	h. Italský přístav, kde se přečerpává ropa z tankerů a odkud vede ropovod TAL směrem do Česka.
9. Norsko	i. Ropovod vedoucí z německého Ingolstadtu do dvou českých rafinérií; doplňuje zásobování ropou ze západu. Počáteční písmena měst rafinérií mohou pomoci.
10. Rusko	j. Město s hlavní českou rafinérií, která je dnes již technologicky vybavená zpracovávat ropy z různých zdrojů a lokalit.
11. TAL	k. Důležitý evropský dodavatel zemního plynu, který do Česka proudí plynovodem právě přes Horu svaté Kateřiny.
12. Terst	l. Ropovod vedoucí z Terstu přes Alpy do Rakouska a Německa; po rozšíření od roku 2025 plně zásobuje Česko.